Advisory Notes

7 ธันวาคม 2559

เส้นทางของอิตาลี...หลังประชาชนคัดค้านการปฏิรูปรัฐธรรมนูญ

นายกรัฐมนตรี Matteo Renzi ของอิตาลีประกาศลาออกจากตำแหน่ง หลังจากผลการลงประชามติปฏิรูปรัฐธรรมนูญของอิตาลีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2559 ชาวอิตาลีส่วนใหญ่คัดค้านด้วยคะแนนเสียงค่อนข้างขาดลอย อย่างไรก็ตาม ผลของประชามติดังกล่าวค่อนข้างเป็นไปตามคาด เนื่องจากประเด็นสำคัญในการปฏิรูปรัฐธรรมนูญครั้งนี้เป็นการรวบอำนาจเบ็ดเสร็จให้นายกรัฐมนตรี ด้วยการลดทอนอำนาจและบทบาทของวุฒิสภาอิตาลีลง ซึ่งรวมถึงลดการถ่วงดุลอำนาจ (Checks and Balances) จึงเป็นที่น่าจับตามองว่าการเมืองของอิตาลีจะดำเนินต่อไปในทิศทางใด และจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจอิตาลีจนสะเทือนถึงเสถียรภาพของเศรษฐกิจสหภาพยุโรป (EU) และเศรษฐกิจโลกอย่างไร

กระบวนการหลังนายกรัฐมนตรีอิตาลีลาออกจากตำแหน่ง

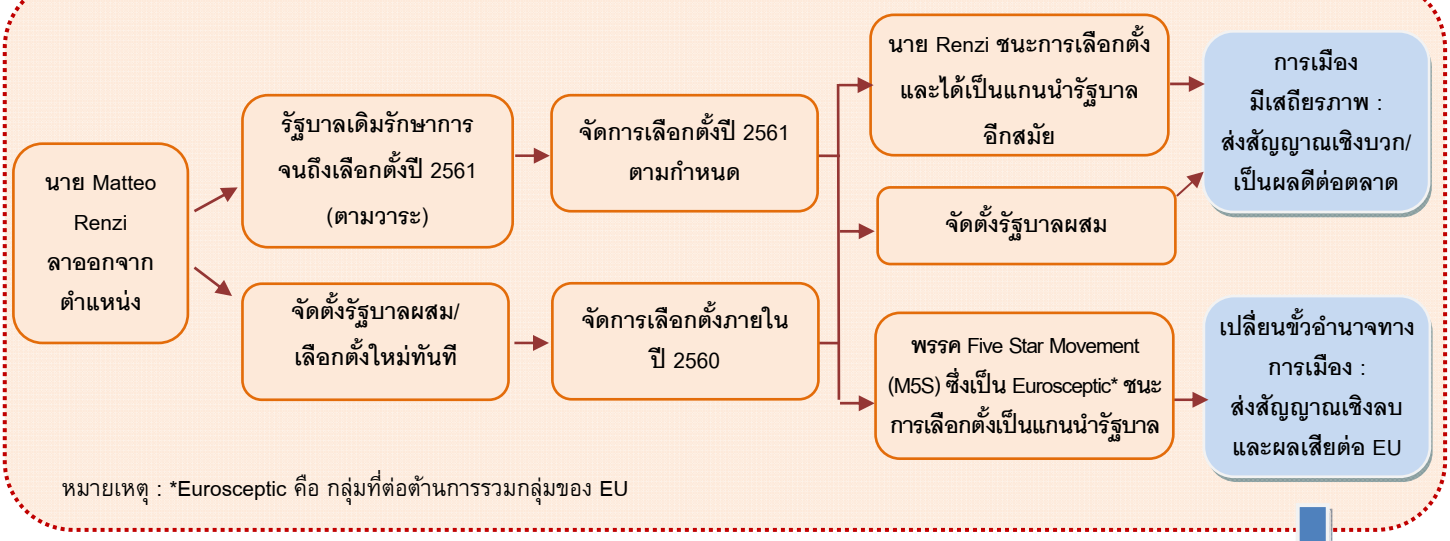

หมายเหตุ : *Eurosceptic คือ กลุ่มที่ต่อต้านการรวมกลุ่มของ EU

ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่ออิตาลี EU และเศรษฐกิจโลก

การเมือง : บั่นทอนเสถียรภาพทางการเมือง + **เศรษฐกิจ : เศรษฐกิจอิตาลี EU และโลกผันผวน**

ผลกระทบระยะสั้น-กลาง

- ตลาดกังวลว่าอาจเกิดการเปลี่ยนขั้วอำนาจทางการเมืองของอิตาลี ซึ่งอาจทำให้การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ โดยเฉพาะแผนฟื้นฟูภาคธนาคารของอิตาลีต้องหยุดชะงักลง
- **ตลาดเงิน** : เงินยูโรต่อดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าลงแตะระดับต่ำสุดในรอบเกือบ 2 ปี ก่อนจะแข็งค่าขึ้นในช่วงก่อนปิดตลาด เนื่องจากนักลงทุนเปลี่ยนไปจับตาผลการเลือกตั้งครั้งต่อไปแทน
  ตลาดทุน : ตลาดหุ้นอิตาลีร่วงหนัก โดยเฉพาะหุ้นกลุ่มธนาคาร

ผลกระทบระยะยาว

- หากพรรค M5S ซึ่งมีนโยบายต่อต้าน EU ชนะการเลือกตั้งและได้เป็นแกนนำรัฐบาลจะเปิดโอกาสให้อิตาลีแยกตัวออกจาก EU และอาจเป็นชนวนสำคัญให้ประเทศสมาชิก EU อื่นๆ ต้องการแยกตัวเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ผลสำรวจความคิดเห็นล่าสุด สะท้อนว่าความต้องการแยกตัวออกจาก EU ของชาวอิตาลียังมีไม่มากนัก
- การปฏิรูปภาคธนาคารของอิตาลีที่กำลังอ่อนแอและมี NPLs ในระดับสูงอาจต้องสะดุดลง จนส่งผลให้ระบบธนาคารของอิตาลีเกิดวิกฤตการเงินและลุกลามไปทั่วยุโรป โดยเฉพาะในกรณีที่สถาบันการเงินชั้นนำของโลกอย่าง JPMorgan ยุติแผนสนับสนุนการช่วยเหลือทางการเงินแก่ธนาคารของอิตาลี ซึ่งจะส่งแรงกระเพื่อมไปยังตลาดเงินตลาดทุนทั่วโลก และจะกระทบต่อเศรษฐกิจโลกในที่สุด

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างอิตาลีกับโลก : อิตาลีมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 8 ของโลกและอันดับ 3 ของ EU โดยมีระดับหนี้ต่างประเทศสูงเป็นอันดับ 3 ของกลุ่มยูโรโซน

ความเห็นของนานาชาติต่อสถานะทางเศรษฐกิจของอิตาลี : ยังไม่น่ากังวลมากนัก

นาย Jeroen Dijsselbloem ประธาน Eurogroup : สถานะของสถาบันการเงินอิตาลียังไม่น่ากังวลและยังไม่มีความจำเป็นที่ต้องเข้าแทรกแซงนโยบายใดๆ ในขณะนี้

นาย Paolo Gentiloni รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิตาลี : ภาคธนาคารของอิตาลีแข็งแกร่งขึ้นมากจากปี 2554 และมีความเสี่ยงน้อยมากที่ปัญหาของอิตาลีจะขยายวงกว้างจนคุกคามเสถียรภาพของธนาคารของประเทศอื่นๆ ในยุโรป

สถานะความสามารถในการชำระหนี้ของอิตาลี (ข้อมูลปี 2559)

Total External Debt/GDP (ไม่ควรสูงกว่า 50%)	Government Debt/GDP (ไม่ควรสูงกว่า 60%)	Current Account Balance/GDP (ไม่ควรเกิน -3%)	Import Cover* (ไม่ควรต่ำกว่า 3-4 เดือน)	NPLs Ratio (ข้อมูลปี 2558)	ข้อสังเกต
126.7%	133.2%	2.1%	3 เดือน	18.0%	แม้ภาระหนี้ของอิตาลีอยู่ในระดับสูง แต่อิตาลีมียอดเกินดุลบัญชีเดินสะพัดอย่างต่อเนื่องและ Import Cover ยังอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย นอกจากนี้ความสามารถในการชำระหนี้ของอิตาลียังค่อนข้างดี เมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่ม PIIGS (โปรตุเกส ไอร์แลนด์ อิตาลี กรีซ และสเปน) โดยอิตาลีมีสัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP ต่ำสุดในกลุ่มฯ และมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง แต่ **NPLs ที่ค่อนข้างสูง สะท้อนความเสี่ยงของระบบธนาคารอิตาลีที่ไม่ค่อยมีเสถียรภาพ**

ที่มา : IMF, World Bank และรวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน.

หมายเหตุ : * เป็นดัชนีทางเศรษฐกิจที่ใช้ชี้วัดว่า ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ประเทศมีทุนสำรองระหว่างประเทศเพียงพอที่จะชำระค่าสินค้าและบริการนำเข้าได้นานกี่เดือน

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย : อยู่ในระดับจำกัด

ผลกระทบอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากพื้นฐานเศรษฐกิจของไทยยังแข็งแกร่ง แม้ว่าปัญหาเศรษฐกิจของอิตาลีจะส่งผลให้ค่าเงินยูโรในตลาดเงินและตลาดทุนโลกมีความผันผวนในทิศทางอ่อนค่าเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ แต่ไม่อ่อนค่ามากเมื่อเทียบกับเงินบาท นอกจากนี้ ความผันผวนที่เกิดขึ้นในตลาดโลกยังอยู่ในระดับที่ไม่น่ากังวลมากนัก เนื่องจากโครงสร้างภาคต่างประเทศของไทยยังมีเสถียรภาพ สะท้อนจากความสามารถในการชำระหนี้และสภาพคล่องที่อยู่ในระดับสูงกว่ามาตรฐานสากล โดยเฉพาะ Import Cover ที่สูงถึง 12 เดือน ประกอบกับการค้าระหว่างไทยกับอิตาลีมีสัดส่วนเพียง 0.8% ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศทั้งหมดของไทย อย่างไรก็ตาม **การส่งออกของไทยไปอิตาลีอาจชะลอตัว เนื่องจากสินค้าส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรกของไทยไปตลาดอิตาลีล้วนเป็นกลุ่มสินค้าฟุ่มเฟือยและสินค้าที่อ่อนไหวต่อราคา ได้แก่ รถยนต์ เครื่องปรับอากาศ อัญมณีและเครื่องประดับ อาหารสัตว์เลี้ยง และปลาหมึกสด แช่เย็น แช่แข็ง** ขณะที่ผู้บริโภคชาวอิตาลีมีแนวโน้มที่จะชะลอคำสั่งซื้อสินค้าที่ไม่มีความจำเป็นท่ามกลางสถานการณ์เศรษฐกิจที่มีความไม่แน่นอน

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด